

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 20

Rozeslána dne 6. března 2009

Cena Kč 31,-

O B S A H:

61. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství
 62. Nález Ústavního soudu ze dne 2. prosince 2008 ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 183i až 183n zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., a ustanovení § 200da odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 216/2005 Sb.
 63. Sdělení Ministerstva vnitra o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce
-

61**VYHLÁŠKA**

ze dne 25. února 2009,

kterou se mění vyhláška č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 78 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 316/2004 Sb., zákona č. 48/2006 Sb. a zákona č. 182/2008 Sb., (dále jen „zákon“) k provedení § 24 odst. 2 písm. a), § 27a odst. 5 a § 27b odst. 7 písm. a), b) a c) zákona:

Čl. I

Tato vyhláška byla oznámena v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a pravidel pro služby informační společnosti, ve znění směrnice 98/48/ES.

Čl. II

Vyhláška č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, se mění takto:

1. V § 1 písmeno c) zní:
„c) veterinární požadavky na zařízení pro uchování těl ulovené volně žijící zvěře,“.
2. V § 1 písmeno h) zní:
„h) veterinární a hygienická pravidla pro prodej a dodávání malých množství vlastních produktů z prvovýroby a pro zacházení s těmito produkty, a co se rozumí tímto malým množstvím,“.
3. V § 1 se na konci písmene l) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno m), které zní:
„m) způsob a rozsah vyšetřování těl ulovené volně žijící zvěře a vedení záznamů proškolené osoby, veterinární a hygienická pravidla pro prodej a dodávání malých množství těl ulovené volně žijící zvěře a pro zacházení s nimi, a co se rozumí tímto malým množstvím.“.
4. § 5 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 4 zní:

„§ 5**Zařízení pro uchování těl ulovené volně žijící zvěře**

Zařízení pro uchování těl ulovené volně žijící zvěře, které prodává nebo dodává těla ulovené volně žijící zvěře podle § 27b odst. 1 zákona anebo dodává

těla ulovené volně žijící zvěře do zařízení pro nakládání se zvěřinou⁴⁾, musí být registrováno a musí odpovídat požadavkům stanoveným v příloze I k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004.

⁴⁾ Bod 1.18 přílohy I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin, v platném znění.“.

5. V § 9 odstavec 2 zní:

„(2) Veterinární osvědčení je vystaveno úředním veterinárním lékařem na základě prohlídky živočišných produktů provedené před jejich naložením.“.

6. Za § 11 se vkládá nový § 11a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 5a zní:

„§ 11a**Ryby a jiní živočišové pocházející z akvakultury**

Za malé množství živých ryb a jiných živočichů pocházejících z akvakultury, určených k přímému prodeji jednomu konečnému spotřebiteli^{5a)}, se považuje takové množství živých ryb a jiných živočichů pocházejících z akvakultury, které odpovídá obvyklé denní spotřebě těchto živých ryb a jiných živočichů pocházejících z akvakultury v domácnosti daného spotřebitele.

^{5a)} Čl. 3 odst. 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, v platném znění.“.

7. V § 12 odst. 1 se na konci písmene b) doplňují slova „Vzor upozornění je uveden v příloze č. 4 k této vyhlášce.“.

8. V § 12 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 až 5, které včetně poznámky pod čarou č. 6a znějí:

„(3) Lovec může zvěř vnímavou na trichinelózu prodávat nebo dodávat konečnému spotřebiteli způsobem uvedeným v odstavci 1 po negativním vyšetření na přítomnost svalovce (trichinel) provedeném laboratoří, které bylo vydáno osvědčení o akreditaci k provádění tohoto vyšetření nebo státním veterinárním ústavem, anebo laboratoří, které bylo krajskou veterinární správou vydáno povolení pro tento druh vyšetření podle § 50 odst. 3 zákona.

(4) Předmětem prodeje zvěře v maloobchodní prodejně je pouze tělo zvěře, které

- a) je provázeno plombou a lístkem o původu zvěře vydanými podle zvláštního právního předpisu^{6a)},
- b) je uchováváno při teplotě od 0 °C do 7 °C po dobu nejdéle 7 dnů od data ulovení, nebo při teplotě od 0 °C do 1 °C po dobu nejdéle 15 dnů od data ulovení,
- c) je skladováno odděleně od zboží jiného druhu.

(5) Pro prodej zvěře přímo spotřebiteli pro spotřebu v jeho domácnosti platí ustanovení odstavce 4 písm. b) obdobně.

^{6a)} Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.“

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 6 a 7.

9. Za § 12 se vkládá nový § 12a, který zní:

„§ 12a

(1) Proškolená osoba provede vyšetření těl zvěře, při němž se posuzují výživný stav, povrch těla, zejména se zřetelem na výskyt výrazných změn na kůži a osrstění způsobených ektoparazitami, zánětlivých změn na kůži a poranění pokousáním, a dále, jde-li o:

- a) velkou volně žijící zvěř, vyšetří se tělní otvory a jejich okolí, výstelka tělních dutin, vnitřní orgány, svalovina a na hlavě zejména sliznice dutiny ústní a jazyk,
- b) zajíce a divoké králíky, vyšetří se oči, tělní otvory a jejich okolí, břišní krajina a vnější pohlavní orgány, nebo
- c) zvěř pernatou, vyšetří se oči a tělní otvory.

(2) Velká volně žijící zvěř se ihned po ulovení otevře a vyvrhne. Orgány dutiny hrudní, játra, slezina a ledviny, pokud byly vyňaty z těla ven, se předloží k veterinárnímu vyšetření spolu s tělem.

(3) Proškolená osoba v záznamech kromě údajů uvedených v § 27b odst. 4 zákona dále uvede

- a) identifikační údaje lovce, kterými jsou jméno, případně jména, příjmení a adresa bydliště, jde-li o fyzickou osobu, nebo název, sídlo, identifikační číslo a umístění organizační jednotky, jde-li o právnickou osobu, a evidenční číslo plomby,
- b) datum a výsledek vyšetření zvěře podle odstavce 1 slovy
 1. BEZE ZMĚN; jestliže nebyly nalezeny žádné znaky, které by mohly znamenat, že maso zvěře představuje zdravotní riziko, nebo
 2. SE ZMĚNAMI; jestliže byly nalezeny znaky,

které by mohly znamenat, že maso zvěře představuje zdravotní riziko, a

- c) pořadové číslo, evidenční číslo osvědčení a podpis.

(4) Vzor záznamu vedeného proškolenou osobou podle odstavce 3 je uveden v příloze č. 5 k této vyhlášce.“

10. V § 13 odstavec 1 zní:

„(1) Chovatel může v malých množstvích prodávat se souhlasem krajské veterinární správy syrové, mlékárensky neošetřené mléko a syrovou smetanu v místě výroby přímo konečnému spotřebiteli pro spotřebu v jeho domácnosti.“

11. V § 13 se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavce 5 až 7 se označují jako odstavce 4 až 6.

12. V § 13 odstavec 6 zní:

„(6) Za malé množství syrového, mlékárensky neošetřného mléka a syrové smetany, určené k přímému prodeji jednomu konečnému spotřebiteli, se považuje takové množství tohoto syrového mléka nebo syrové smetany, které odpovídá obvyklé denní spotřebě tohoto mléka v domácnosti⁹⁾ daného spotřebitele.“

13. V § 17 odst. 2 se slova „včetně drobů“ zrušují.

14. V § 25 odst. 3 se slova „písm. c)“ nahrazují slovy „písm. b)“.

15. V § 26 odst. 1 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena a) a b).

16. V § 26 odst. 1 písm. a) bodu 1 se slova „uvedeném v odstavci 1 písm. a),“ zrušují.

17. V § 26 odst. 1 písm. a) bodu 2 se slova „uvedeném v odstavci 1 písm. a),“ zrušují.

18. V § 26 odst. 2 se za slova „odstavci 1“ vkládají slova „písm. a)“ a slova „včetně drobů“ se zrušují.

19. V § 26 odst. 3 se slova „písm. c)“ nahrazují slovy „písm. b)“.

20. V § 28 odst. 1 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena a) a b).

21. V § 28 odst. 1 písm. a) bodu 1 se slova „uvedenou v odstavci 1 písm. a),“ zrušují.

22. V § 28 odst. 1 písm. a) bodu 2 se slova „uvedenou v odstavci 1 písm. a),“ zrušují.

23. V § 28 odst. 2 se slova „písm. b) a c)“ nahrazují slovy „písm. a) a b)“.

24. Za přílohu č. 3 se doplňují přílohy č. 4 a 5, které znějí:

Vzor upozornění

**ZVĚŘ BYLA VYŠETŘENA
PROŠKOLENOU OSOBOU
A JE
URČENA PO TEPELNÉ ÚPRAVĚ
KE SPOTŘEBĚ V DOMÁCNOSTI
SPOTŘEBITELE**

ZÁZNAM PROŠKOLENÉ OSOBY O VYŠETŘENÍ ULOVENÉ VOLNÉ ŽIJÍCÍ ZVĚŘE, PROŠKOLENÁ OSOBA ev.č.....
(strana...../a)

[illegible]

66

	Vyšetření se změnami	Poznámky k vyšetření se změnami	Podpis
Číslo plomby	Výživný stav		
	Osrstění/ opeření		
	Hlava		
	Plic		
	Srdce		
	Játra		
	Žaludek a předžaludky		
	Střeva a okruží		
	Slezina		
	Ledviny		
	Děloha (plod) / varlata		
	Kloaka		
	Hrudní a břišní důlna		
Součet			

Čl. III
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministr:
Mgr. Gandalovič v. r.

62**N Á L E Z****Ústavního soudu****Jménem republiky**

Ústavní soud rozhodl dne 2. prosince 2008 v plénu ve složení Stanislav Balík, František Duchoň, Vlasta Formánková, Vojen Güttler, Pavel Holländer, Ivana Janů, Vladimír Kůrka, Dagmar Lastovecká, Jiří Mucha, Jan Musil, Jiří Nykodým, Pavel Rychetský, Miloslav Výborný, Eliška Wagnerová a Michaela Židlická o návrhu Městského soudu v Praze, za který jedná JUDr. Zuzana Ciprýnová, na zrušení ustanovení § 183i až 183n zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., a ustanovení § 200da odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., za účasti Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu České republiky jako účastníků řízení a Městského soudu v Praze, za který jedná JUDr. Hana Albertová, jako vedlejšího účastníka řízení

takto:

- I. Návrh na zrušení ustanovení § 183i až 183n zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., se odmítá.**
- II. Návrh na zrušení ustanovení § 200da odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., nyní ustanovení § 200da odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, se zamítá.**

Odůvodnění**I.****Vymezení věci a rekapitulace návrhu**

1. Dne 4. října 2005 byl Ústavnímu soudu doručen návrh Městského soudu v Praze, za který jedná soudkyně JUDr. Zuzana Ciprýnová (dále též jen „navrhovatel“), podle ustanovení § 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o Ústavním soudu“) na zrušení ustanovení § 183i až 183n zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, (dále jen „obchodní zákoník“), ve znění zákona č. 216/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 189/1994 Sb., o vyšších soudních úřednících, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 216/2005 Sb.“) a na zrušení ustanovení § 200da odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, (dále též jen „o. s. ř.“), ve znění zákona č. 216/2005 Sb.

2. Předmětný návrh podal navrhovatel v souvislosti s rozhodováním o návrhu na zápis změny – usnesení valné hromady obchodní společnosti Zkušebnictví, a. s., konané dne 9. září 2005, o přechodu účastnických cenných papírů menšinových akcionářů této společnosti na hlavního akcionáře podle ustanovení § 183i a násl. obchodního zákoníku do obchodního rejstříku, vedeného navrhovatelem pod spisovou značkou B 1563.

3. Navrhovatel má za to, že ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., jsou v rozporu s čl. 11 a 36 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“),

s čl. 6 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a s čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě. Ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., pak podle tvrzení navrhovatele je v rozporu s právem na spravedlivý proces podle čl. 36 Listiny a v rozporu se zásadou nezávislosti soudů zakotvenou v čl. 81 a čl. 82 odst. 1 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“).

4. Navrhovatel podal návrh na zrušení ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., a § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., neboť je podle svého názoru musí aplikovat a tato ustanovení jsou v rozporu s ústavním pořádkem.

5. Dne 8. prosince 2005 vydal Ústavní soud usnesení sp. zn. Pl. ÚS 53/05 (ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu nepublikováno, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>), kterým odmítl návrh skupiny senátorů Senátu Parlamentu České republiky ze dne 16. listopadu 2005, zastoupené advokátem JUDr. P. Z., na zrušení ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, neboť provedení řízení ve věci návrhu skupiny senátorů brání překážka věci zahájené. Vzhledem ke skutečnosti, že návrh byl podán oprávněným navrhovatelem ve smyslu ustanovení § 64 odst. 1 písm. b) zákona o Ústavním soudu, měl oprávněný navrhovatel právo podle ustanovení § 35 odst. 2 *in fine* zákona o Ústavním soudu účastnit se jednání o dříve podaném návrhu jako vedlejší účastník řízení ve věci Pl. ÚS 43/05. Protože návrh skupiny senátorů směřoval ke zrušení ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 377/2005 Sb., o doplňkovém dohledu nad bankami, spořitelny a úvěrními družstvy, institucemi elektronických peněz, pojišťovnami a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech a o změně některých dalších zákonů (zákon o finančních konglomerátech), účinného od 29. září 2005, podala skupina senátorů po vydání usnesení Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 53/05 ze dne 8. prosince 2005 opětovně dne 22. prosince 2005 návrh na zrušení napadených ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 377/2005 Sb., který je u Ústavního soudu veden pod sp. zn. Pl. ÚS 56/05. Usnesením Ústavního soudu ze dne 5. září 2006 sp. zn. Pl. ÚS 43/05 a Pl. ÚS 56/05 Ústavní soud z řízení vedeného pod sp. zn. Pl. ÚS 43/05 vyloučil k samostatnému projednání návrh vedlejšího účastníka – skupiny senátorů Senátu Parlamentu České republiky, zastoupené JUDr. P. Z., s tím, že vyloučený návrh vedlejšího účastníka spojil ke společnému řízení s návrhem vedeným dosud pod sp. zn. Pl. ÚS 56/05 tak, že oba návrhy budou projednány pod sp. zn. Pl. ÚS 56/05 (viz dále).

6. Dne 22. srpna 2006 a dne 2. ledna 2007 vydal Ústavní soud usnesení pod sp. zn. Pl. ÚS 53/06 a sp. zn. Pl. ÚS 93/06 (ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu nepublikována, dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), kterými odmítl návrhy Městského soudu v Praze, za který jedná soudkyně JUDr. Hana Albertová, doručené Ústavnímu soudu dne 18. července 2006 a 21. prosince 2006, na zrušení ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, neboť provedení řízení ve věcech návrhů Městského soudu v Praze, za který jedná JUDr. Hana Albertová, brání překážka věci zahájené. Vzhledem ke skutečnosti, že návrhy byly podány oprávněným navrhovatelem ve smyslu ustanovení § 64 odst. 3 zákona o Ústavním soudu, má oprávněný navrhovatel právo podle ustanovení § 35 odst. 2 *in fine* zákona o Ústavním soudu účastnit se jednání o dříve podaném návrhu jako vedlejší účastník řízení ve věci Pl. ÚS 43/05.

7. Městský soud v Praze, za který jedná JUDr. Zuzana Ciprýnová, doručil Ústavnímu soudu dne 17. září 2007 další návrh na zrušení ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku a § 200da odst. 3 o. s. ř. a dne 25. září 2007 další tři návrhy na zrušení stejných ustanovení. Ústavní soud usneseními ze dne 9. října 2007 sp. zn. Pl. ÚS 20/07, ze dne 23. ledna 2008 sp. zn. Pl. ÚS 21/07, ze dne 29. listopadu 2007 sp. zn. Pl. ÚS 22/07 a ze dne 24. dubna 2008 sp. zn. Pl. ÚS 23/07 (ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu nepublikována, dostupná na <http://nalus.usoud.cz>) uvedené návrhy odmítl podle ustanovení § 43 odst. 2 písm. b) ve spojení s ustanovením § 43 odst. 1 písm. e) zákona o Ústavním soudu jako návrhy nepřijatelné.

8. Ústavnímu soudu byly dne 10. března 2006, dne 10. dubna 2006 a dne 4. září 2006 doručeny žádosti J. H., Ing. J. N. a Ing. J. Č. o přiznání postavení vedlejších účastníků řízení podle ustanovení § 63, resp. § 76 odst. 3 zákona o Ústavním soudu v souvislosti s aplikací ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku při převodu účastnických cenných papírů z jejich vlastnictví do vlastnictví většinového akcionáře. Dne 22. června 2006 pak byl Ústavnímu soudu doručen přípis Městského státního

zastupitelství v Praze sp. zn. KZC 527/2006, které sdělilo, že v právní věci navrhovatele Zkušebnictví, a. s., o návrhu na zápis přechodu akcií podle § 183i obchodního zákoníku do obchodního rejstříku, vstupuje do řízení ve smyslu ustanovení § 35 odst. 1 písm. i) o. s. ř. Ústavní soud k tomu uvádí, že v řízení o zrušení zákonů a jiných právních předpisů zákon o Ústavním soudu, kterým je podle čl. 88 Ústavy Ústavní soud vázán, s výjimkou případů nastalých v důsledku postupu podle ustanovení § 35 odst. 2 zákona o Ústavním soudu, vedlejší účastenství nezná. Ústavní soud současně konstatuje, že ze shora citovaných ustanovení nevyplývá ani oprávnění vstupu Městského státního zastupitelství v Praze do řízení jako účastníka řízení. Jestliže Městské státní zastupitelství v Praze odvozuje své oprávnění vstoupit do řízení z ustanovení § 35 odst. 1 písm. i) o. s. ř., byl by takovýto vstup do řízení před Ústavním soudem oprávněný jen v případě, že by postavení účastníka, resp. vedlejšího účastníka řízení náleželo obchodní firmě Zkušebnictví, a. s. Takováto skutečnost však nenastala. K tomu Ústavní soud uzavírá, že účastníkem řízení před Ústavním soudem může být jen ten, koho zákon o Ústavním soudu označuje (§ 28 odst. 1 až 4).

II.

Formální předpoklady projednání návrhu

9. Ústavní soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny formální předpoklady věcného posouzení návrhu, a zabýval se tak i otázkou, zda navrhovatel je v daném případě legitimován k podání tohoto návrhu.

10. Napadená ustanovení byla do českého právního řádu zařazena s účinností od 3. června 2005, resp. 1. července 2005 zákonem č. 216/2005 Sb. Schválená novela souboru zákonů upravujících vedení obchodního rejstříku a zápisy do něj přinesla v ustanoveních § 183i až 183n obchodního zákoníku úpravu institutu známého v zahraničních řádech jako tzv. squeeze-out, tj. odnětí akcií proti vůli vlastníka. Ustanovením § 200da odst. 3 o. s. ř. byl pak upraven postup rejstříkového soudu při prověřování zakladatelských dokumentů, případně dokumentů požadovaných při změně zápisu údajů o společnosti tak, že tento soud se omezí pouze na přezkum, zda údaje v návrhu na zápis odpovídají údajům uvedeným v notářském zápisu, aniž by soud vydával jakékoliv rozhodnutí.

11. Podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, o který se návrh opírá, dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu. Jak Ústavní soud uvedl ve svém usnesení ze dne 28. listopadu 2002 sp. zn. Pl. ÚS 20/02 [Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu (dále jen „Sbírka rozhodnutí“), svazek 28, usnesení č. 42, str. 477], stěžejní otázkou tedy je, jak pohlížet na podmínku, že se musí jednat o zákon „jehož má být při řešení věci použito“. Není sporu o tom, že tato podmínka je splněna vždy, jedná-li se o zákon, resp. jeho jednotlivé ustanovení, jehož aplikace má být bezprostřední a jež má být užito při rozhodnutí ve věci samé, tzn. v daném případě v řízení o zápisu usnesení valné hromady Zkušebnictví, a. s., o přechodu účastnických cenných papírů menšinových akcionářů této společnosti na hlavního akcionáře podle § 183i a násl. obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., do obchodního rejstříku. Ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., pak ukládá rejstříkovému soudu, aby bez vydání rozhodnutí provedl zápis do rejstříku o skutečnostech, které mají podklad v připojeném notářském zápisu, a to za předpokladu, že účastníkem řízení je pouze podnikatel a že provedení takového zápisu navrhl. Soudu tedy nepřísluší věcný přezkum notářských zápisů, které se o rozhodných skutečnostech, týkajících se zejména změn zakladatelských dokumentů obchodních společností a jiných právnických osob, sepisují.

12. K tomu, aby soud mohl zpochybnit ústavnost právního předpisu, nestačí jen jeho hypotetické použití, resp. jiné širší souvislosti, nýbrž je nezbytná jeho nevyhnutelná aplikace. Přímá aplikace ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., jak z výše uvedeného plyne, není součástí soudní činnosti rejstříkového soudu. Připuštění navrhovatelem zastávaného širokého výkladu pojmu „zákon, jehož má být při řešení věci použito“ by v podstatě znamenalo právo soudu zpochybnit jakékoli ustanovení, které bylo použito, neboť vždy dochází k určitému řetězení aplikovaných předpisů a de facto je vždy aplikován též právní předpis jako celek. Takový výklad však

Ústavní soud odmítá (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 23. října. 2000 sp. zn. Pl. ÚS 39/2000, Sbírka rozhodnutí, svazek 20, usnesení č. 39, str. 353).

13. Z uvedeného vyplývá, že návrh na zrušení ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., byl podán někým zjevně neoprávněným [§ 43 odst. 1 písm. c) zákona o Ústavním soudu], což Ústavnímu soudu neumožňuje, aby se zabýval meritorní argumentací navrhovatele k jednotlivým napadeným ustanovením obchodního zákoníku. K tomu Ústavní soud zjišťuje, že napadená ustanovení obchodního zákoníku byla opakovaně novelizována – s účinností od 29. září 2005 ustanoveními § 46 části deváté zákona č. 377/2005 Sb., o doplňkovém dohledu nad bankami, spořitelními a úvěrními družstvy, institucemi elektronických peněz, pojišťovnami a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech a o změně některých dalších zákonů (zákon o finančních konglomerátech), s účinností od 1. dubna 2006 zákonem č. 57/2006 Sb., o změně zákonů v souvislosti se sjednocením dohledu nad finančním trhem, a s účinností od 1. dubna 2008 zákonem č. 104/2008 Sb., o nabídkách převzetí a o změně některých dalších zákonů (zákon o nabídkách převzetí). Soulad napadených ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 377/2005 Sb., s ústavním pořádkem byl navíc předmětem přezkumu Ústavního soudu již v řízení vedeném pod sp. zn. Pl. ÚS 56/05 s tím, že nálezem sp. zn. Pl. ÚS 56/05 ze dne 27. března 2008 byl návrh zamítnut (nález vyhlášen pod č. 257/2008 Sb., dostupný též na <http://nalus.usoud.cz>).

14. Za takto nastalé procesní situace Ústavní soud není oprávněn autoritativně se vyjadřovat k ústavní konformitě ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., a to ani z pohledu názorů vyjádřených Ústavním soudem v nálezu ze dne 10. ledna 2001 sp. zn. Pl. ÚS 33/2000 (Sbírka rozhodnutí, svazek 21, nález č. 5, str. 29, vyhlášen pod č. 78/2001 Sb.), eventuálně názorů k tomuto nálezu prezentovaných v odlišných stanoviscích šesti soudců Ústavního soudu (srov. nález ze dne 13. června 2006 sp. zn. Pl. ÚS 75/04, Sbírka rozhodnutí, svazek 41, nález č. 119, str. 485, vyhlášen pod č. 452/2006 Sb.).

15. Ústavní soud dále zkoumal tu část návrhu, kterou se navrhovatel domáhal zrušení ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb.

III.

Text napadeného zákonného ustanovení

16. Ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., zní:

§ 200da odst. 3 o. s. ř.:

„Bez vydání rozhodnutí soud též provede zápis do rejstříku o skutečnostech, jejichž účinnost nebo platnost nenastává podle zvláštního právního předpisu až zápisem do rejstříku, nebo zápis o jiných skutečnostech, které mají podklad v připojeném notářském zápisu, a to za předpokladu, že účastníkem řízení je pouze podnikatel a že provedení takového zápisu navrhl. Notářský zápis je způsobilým podkladem k tomuto zápisu, i když zvláštní právní předpisy tuto formu právního úkonu nevyžadují.“

17. Ústavní soud zjistil, že zákonem č. 79/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 85/1996, o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, došlo ke změně napadeného ustanovení, takže § 200da odst. 3 o. s. ř. zní od 15. března 2006 takto:

§ 200da odst. 3 o. s. ř.:

„Soud provede zápis, aniž by o tom vydával rozhodnutí, také tehdy, pokud mají navrhované zapisované skutečnosti podklad v přiloženém notářském zápisu; v takovém případě soud kromě zjištění podle odstavce 1 zkoumá pouze to, zda notářský zápis splňuje požadavky kladené na něj zvláštním právním předpisem. Postup podle předchozí věty se použije pouze tehdy, je-li navrhovatelem a jediným účastníkem řízení podnikatel, kterého se zápis týká. Notářský zápis je způsobilým podkladem k zápisu, i když zvláštní právní předpisy tuto formu právního úkonu nevyžadují.“

18. Provedenou novelou došlo sice ke změně znění § 200da odst. 3 o. s. ř., avšak i přes novelizaci zůstalo znění napadeného ustanovení v podstatě obsahově stejné, když v rozhodném směru, co se projednávání věci týká, nedošlo ke změně relevantní. S vazbou na část třetí čl. VI odst. 1 přechodných ustanovení zákona č. 79/2006 Sb., podle které „Řízení ve věcech obchodního rejstříku zahájena před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.“ bude Městský soud v Praze postupovat podle znění § 200da odst. 3 o. s. ř. platného ke dni podání návrhu na zápis usnesení valné hromady, tj. ke dni 16. září 2005. Ústavní soud tak v souladu se svojí dosavadní judikaturou dovedl svoji povinnost o návrhu podaném v souladu s ustanovením § 64 odst. 3 zákona o Ústavním soudu rozhodnout.

19. Posléze zákonodárce zákonem č. 126/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o přeměnách obchodních společností a družstev, novelizoval ustanovení § 200da o. s. ř., ale jen tak, že vložil za odstavec 1 nový odstavec 2. Odstavec 3 § 200da o. s. ř. se tak stal odstavcem 4. Díkce ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., nyní odst. 4, zůstala shodná s dikcí předchozí.

IV.

Ústavnost legislativní procedury

20. Ústavní soud je v souladu s ustanovením § 68 odst. 2 zákona o Ústavním soudu v řízení o zrušení zákonů a jiných právních předpisů povinen posoudit, zda napadený zákon, resp. jeho část, byl přijat a vydán ústavně předepsaným způsobem.

21. Z elektronické knihovny Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Ústavní soud zjistil, že návrh zákona předložil Poslanecké sněmovně poslanec JUDr. Jiří Pospíšil dne 21. ledna 2004. Poslancům byl návrh rozeslán jako tisk 566/0 dne 21. ledna 2004 a vládě zaslán k vyjádření stanoviska dne 22. ledna 2004. Návrh byl přijat na 41. schůzi Poslanecké sněmovny dne 9. února 2005 usnesením č. 1457, když z přítomných 185 poslanců jich pro návrh hlasovalo 182.

22. Předseda Senátu Parlamentu České republiky ve vyjádření k návrhu ze dne 16. listopadu 2005 uvedl, že Senátu byl návrh postoupen Poslaneckou sněmovnou dne 7. března 2005. Senát návrh projednal dne 31. března 2005 na své 4. schůzi v pátém funkčním období a v hlasování č. 96 přijal k návrhu zákona usnesení č. 104, kterým vrátil návrh zákona Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy. Pro usnesení hlasovalo 64 senátorů z 69 přítomných, 5 senátorů se zdrželo hlasování a nikdo nebyl proti.

23. Z elektronické knihovny Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Ústavní soud dále zjistil, že návrh zákona Poslanecká sněmovna opětovně projednala dne 3. května 2005 na své 44. schůzi. Sněmovna setrvala na svém stanovisku a návrh zákona schválila usnesením č. 1626, když se pro něj v hlasování č. 25 ze 193 přítomných vyslovilo 135 a 2 byli proti.

24. Prezident, předseda vlády i předseda Poslanecké sněmovny zákon podepsali a vyhlášen byl dne 3. června 2005 ve Sbírce zákonů v částce 77 pod č. 216/2005 Sb.

25. Lze uzavřít, že zákon č. 216/2005 Sb. byl přijat a vydán ústavně předepsaným způsobem.

V.

Rekapitulace podstatných vyjádření účastníků

26. Ústavní soud si vyžádal v souladu s ustanovením § 69 odst. 1 zákona o Ústavním soudu vyjádření účastníků řízení – Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu České republiky – a vedlejšího účastníka řízení Městského soudu v Praze, za který jedná JUDr. Hana Albertová.

27. Předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ve vyjádření ze dne 16. listopadu 2005 popsal proceduru přijetí zákona č. 216/2005 Sb. a uvedl, že zákonodárný sbor jednal při projednávání napadeného zákona ve shodě s právní procedurou a svým hlasováním vyjádřil přesvědčení, že přijatý zákon není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Současně přiložil text pozměňovacího návrhu poslance Doležala, pozměňovací návrhy – tisk 566/4, schválený text zákona – tisk 566/5, stenografický záznam ze třetího čtení ze dne 9. února 2004 a usnesení Poslanecké sněmovny č. 1457 a č. 1626.

28. Předseda Senátu Parlamentu České republiky ve vyjádření ze dne 16. listopadu 2005 popsal proceduru projednání návrhu zákona Senátem. Pokud jde o napadené ustanovení o. s. ř., byl podle obsahu vyjádření předsedy Senátu zákonodárce při přijetí jeho změny veden celkovou filozofií změny, vedoucí ke zrychlení a zefektivnění řízení před obchodním rejstříkem. Zákonodárce vycházel z toho, že notářský zápis má charakter veřejné listiny, její obsah je nadán premisou správnosti takové listiny. Přes tuto skutečnost byla rejstříkovými soudy přezkoumávána, čímž docházelo jednak k průtahům v řízení a jednak ke střetům různých právních názorů na obsah takové listiny. Novela o. s. ř. upravila postup soudu při prověřování zakladatelských dokumentů, případně dokumentů vyžadovaných při změně zápisu údajů o společnosti tak, že soud pouze prověřuje, zda tyto dokumenty obsahují zákonem vyžadované náležitosti a přílohy a zda jsou naplněny požadavky týkající se jednotlivých skutečností zapisovaných do rejstříku. Pokud splnění shora uvedených požadavků prokazuje notářský zápis, rejstříkový soud se omezí na přezkum, zda údaje v návrhu na zápis odpovídají údajům uvedeným v notářském zápisu. Notář sepisující notářský zápis odpovídá za obsah jím ověřovaného právního úkonu a za jeho soulad se zakladatelskými dokumenty právnické osoby. Soud provádí věcný přezkum pouze u konstitutivních zápisů do obchodního rejstříku, a to jen v případě, že nejde o veřejnou listinu, která by skutečnosti, které mají být zapsány, dostatečně dokladovala, to znamená, že nebyl přiložen notářský zápis.

29. Vedlejší účastník řízení – Městský soud v Praze, za který jedná JUDr. Hana Albertová, své vyjádření k návrhu nepodal.

30. Vyjádření účastníků řízení bylo navrhovatel a vedlejšímu účastníku řízení zasláno na vědomí k podání případné repliky. Navrhovatel ve své replice ze dne 30. srpna 2006, kterou doplnil podáním ze dne 10. listopadu 2006, setrval na svých názorech uvedených v návrhu na zrušení napadených ustanovení a současně uvedl, že je nezbytné respektovat závěry Evropského soudu pro lidská práva (dále též jen „Evropský soud“) vyslovené ve věci Kreditní a průmyslové banky proti České republice č. 29010/95 ze dne 21. října 2003, neboť zde jde o podobnou situaci. Zápis usnesení valné hromady do obchodního rejstříku je podle jeho názoru přímým a neopominutelným důvodem pro přechod vlastnického práva k akciím podle ustanovení § 1831 obchodního zákoníku (bez tohoto zápisu by k přechodu vlastnictví nedošlo). Proto maxima vyslovená Evropským soudem, tj. že by se o takových věcech mělo rozhodovat v kontradiktorním a veřejném soudním řízení, zde platí v plném rozsahu.

31. Ústavní soud repliku navrhovatele ze dne 30. srpna 2006, včetně jejího doplnění ze dne 10. listopadu 2006, zaslal na vědomí účastníkům a vedlejšímu účastníkovi řízení. Navrhovatel pak podáním ze dne 8. ledna 2007 doplnil svůj návrh o argumentaci ve vztahu k judikatuře Ústavního soudu, když konkrétně poukázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 25. března 2003 sp. zn. IV. ÚS 720/01 (ve Sbírce rozhodnutí nepublikováno, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>) a na faktor spravedlivého procesu jako podmínky posuzování proporcionality při zásazích do práva pokojného užívání majetku. I toto doplnění návrhu Ústavní soud doručil účastníkům a vedlejšímu účastníkovi řízení. Účastníci ani vedlejší účastník řízení se k podané replice ani k doručeným doplněním návrhu nevyjádřili.

32. Dne 13. května 2008 bylo Ústavnímu soudu doručeno doplnění návrhu navrhovatele ze dne 7. května 2008. Navrhovatel v něm upozornil na dvě legislativní změny, na které je podle jeho názoru nutno reagovat. Jedná se o změny, které nastaly v důsledku nabytí účinnosti zákona č. 377/2005 Sb. (v doplnění návrhu nesprávně uvedeno číslo 577/2005 Sb.), o doplňkovém dohledu nad bankami, spořitelnami a úvěrními družstvy, institucemi elektronických peněz, pojišťovnami a obchodníky

s cennými papíry ve finančních konglomerátech a o změně některých dalších zákonů (zákon o finančních konglomerátech), a v důsledku přijetí nového zákona č. 104/2008 Sb. (v doplnění návrhu nesprávně uvedeno číslo 208/2008 Sb.), o nabídkách převzetí a o změně některých dalších zákonů (zákon o nabídkách převzetí). Navrhovatel ve svém obsáhlém podání velmi podrobně rozebírá odůvodnění včetně důvodů zamítnutí návrhu senátorů nálezem Ústavního soudu ze dne 27. března 2008 sp. zn. Pl. ÚS 56/05 (viz výše) a navrhuje, aby se Ústavní soud k otázce ústavnosti napadených ustanovení § 183i a násl. obchodního zákoníku vrátil bez ohledu na rozhodnutí ve věci sp. zn. Pl. ÚS 56/05 a otázku ústavnosti práva výkupu vzhledem ke shora řečenému znovu posoudil.

33. Ústavní soud doručené doplnění návrhu navrhovatele ze dne 7. května 2008 doručil účastníkům i vedlejšímu účastníkovi řízení. K doplnění návrhu své vyjádření doručil Ústavnímu soudu dne 11. června 2008 pouze Senát Parlamentu České republiky, který popsal proceduru přijetí zákona o finančních konglomerátech a zákona o nabídkách převzetí.

34. Podáním ze dne 21. července 2008 doručil navrhovatel Ústavnímu soudu kopii článku autorky Mariji Bartl z Evropského univerzitního institutu, který byl publikován v časopisu Jurisprudence č. 3/2008 na str. 4 až 14 a který je reakcí na nález Ústavního soudu ze dne 27. března 2008 sp. zn. Pl. ÚS 56/05. Jak navrhovatel uvedl, předmětný článek zaslal Ústavnímu soudu jednak na podporu dosavadní argumentace a jednak jako názor nezávislého odborníka. I toto podání bylo účastníkům a vedlejšímu účastníkovi řízení doručeno.

VI. Průběh jednání

35. Dne 10. ledna 2007 se konalo veřejné jednání pléna Ústavního soudu, na kterém navrhovatel předal krátkou cestou předsedovi pléna v písemné podobě doplnění svého návrhu ze dne 8. ledna 2007. Vzhledem k tomu, že Ústavnímu soudu ani účastníkům řízení tak nebylo možno poskytnout dostatek času na seznámení se s doplněnou argumentací navrhovatele, nezbylo než veřejné jednání odročit.

36. Ústavní soud usnesením ze dne 20. března 2007 č. j. Pl. ÚS 43/05-242 řízení ve věci podaného návrhu přerušil. Důvodem byla skutečnost, že před Ústavním soudem souběžně pod sp. zn. Pl. ÚS 56/05 probíhalo další řízení ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve kterém byla řešena otázka, která mohla mít význam pro rozhodnutí vedené pod sp. zn. Pl. ÚS 43/05. Proto plénum Ústavního soudu, vedeno zájmem na zachování korektnosti a spravedlivosti řízení, shledalo překážku řízení v plenární věci sp. zn. Pl. ÚS 43/05. Vzhledem k tomu, že ve věci sp. zn. Pl. ÚS 56/05 bylo dne 27. března 2008 rozhodnuto, odpadla překážka, pro kterou bylo řízení vedené pod sp. zn. Pl. ÚS 43/05 přerušeno. Ústavní soud proto usnesením ze dne 2. dubna 2008 č. j. Pl. ÚS 43/05-255 rozhodl, že v řízení se pokračuje.

Ústavní soud se v souladu s ustanovením § 44 odst. 2 zákona o Ústavním soudu dotázal účastníků řízení a vedlejšího účastníka řízení, zda souhlasí s upuštěním od ústního jednání za situace, kdy od tohoto jednání nelze očekávat další objasnění věci. S upuštěním od ústního jednání vyslovili písemný souhlas Poslanecká sněmovna a Senát Parlamentu České republiky a vedlejší účastník řízení. Navrhovatel na nařízení ústního jednání trval. Proto Ústavní soud ústní jednání nařídil na den 2. prosince 2008. Při tomto ústním jednání žádné další argumenty nezazněly, neboť Poslanecká sněmovna a Senát Parlamentu České republiky svoji neúčast z jednání písemně omluvili, vedlejší účastník řízení se bez omluvy nedostavil a navrhovatel bez bližšího odůvodnění omluvil svoji neúčast krátce před zahájením ústního jednání.

VII.

Obsahový soulad napadeného ustanovení s ústavním pořádkem

37. Navrhovatel ve svém návrhu konkrétně namítá, že napadené ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., dostalo rejstříkový soud do takového postavení, že i kdyby měl v rukou naprosto přesvědčivé důkazy, že obsah notářského zápisu je nesprávný, neúplný nebo nepravdivý, nemůže tyto důkazy provést a hodnotit, ale musí zápis provést, a to dokonce bez vydání jakéhokoliv formálního rozhodnutí o tomto zápisu. Napadené ustanovení je pak podle názoru navrhovatele v rozporu s Ústavou proto, že v případě jeho aplikace nelze hovořit o rozhodování nezávislého soudu.

38. Ústavní soud z obecné části důvodové zprávy k návrhu zákona č. 216/2005 Sb. zjišťuje, že základním cílem navrhované novely byla celková transformace hmotněprávní a procesněprávní úpravy obchodního rejstříku. Dosavadní pojetí obchodního rejstříku navazuje nejen na prvorepublikovou úpravu a potažmo na před rokem 1918 platný rakouský obchodní zákoník a související předpisy, ale také na nové zkušenosti z Německa a Rakouska. Toto pojetí je opakovaně zdůvodňováno nutností implementace evropských směrnic a zvýšením ochrany třetích osob. Navržená úprava zákona klade především důraz na změnu procesněprávní úpravy zápisů do obchodního rejstříku, která je v převážné většině obsažena v o. s. ř. Byl opuštěn věcný přezkum a zaveden princip registrační (obdobně Itálie, Španělsko, Velká Británie apod.). Rejstříkový soud je tak oprávněn přezkoumat formální předpoklady návrhu a v dílčích věcech také hmotněprávní, pokud o nich nebyl předložen notářský zápis. K narušení právní jistoty nedochází, neboť přezkum úplnosti formulářů a souladu mezi listinami a návrhem zaručuje bezpečnost a přesnost právních vztahů. Vzhledem k tradici panující na území České republiky, ke zbytečnému nárůstu transformačních nákladů a vzhledem k celkové konstrukci českého právního řádu stojícího na veřejnoprávní kontrole zákonitosti, zachoval návrh zákona soud jako subjekt vedoucí celou agendu. Novou, byť v českém právu již využívanou a v evropských zemích běžnou metodou, bylo zavedení povinných formulářů s obligatorními přílohami. Řízení se v zásadě zahajuje na návrh a kladné rozhodnutí rejstříkového soudu se nečiní zvláštním rozhodnutím, ale *ipso facto*. Oproti tomu řízení zahájená *ex officio* specifické rozhodnutí vyžadují. Rozhodující role byla přenesena na podnikatele, kteří, majíce přístup ke všem relevantním zdrojům a informacím, by měli být s to formulovat takový návrh, který plně splní požadavky zákona. Důsledkem přijetí novely mělo být zrychlení procesu zápisu do obchodního rejstříku, eliminace případných dalších řízení a celkové zlepšení prostředí pro podnikání českých i zahraničních osob, a tím i lepší naplnění práv zaručených Listinou.

39. Ve zvláštní části důvodové zprávy k návrhu zákona č. 216/2005 Sb. se uvádí, že rejstříkový soud z důvodu přehlednosti celého systému, ochrany zákonitosti a zabránění matení veřejnosti formálně návrh přezkoumá, zda splňuje požadavky zákona, zda navržená firma není zaměnitelná nebo klamavá podle obchodního zákoníku a zda je předmět podnikání v souladu s vydanými oprávněními. Kromě zákonem výslovně určených bodů není soud oprávněn provádět jinou kontrolu došlého návrhu, s výjimkou ustanovení § 200db o. s. ř. Rejstříkový soud tak zjistí, zda je návrh podán v souladu se zákonem na formuláři a s požadovanými listinami a zda je mezi nimi soulad. Nápomocným, byť v celku silným argumentem byla také dikce čl. 10 První Směrnice Rady 68/151/EHS ze dne 9. března 1968 o koordinaci ustanovení k ochraně zájmů společníků a třetích osob, stanovených v členských státech pro obchodní společnosti ve smyslu čl. 58 Smlouvy o Evropských společenstvích, která o věcném přezkumu ničeho nestanoví. V zásadě by česká právní úprava mohla být formulována tak, že by se věcněprávní přezkum opustil zcela a vystačilo by se pouze s notářskými zápisy a jinou ingerencí notáře, kterou stávající právní řád zná. Pakliže je možné opustit věcněprávní přezkum úplně, pak jeho částečné zachování není nic, co by porušovalo zásady či co by narušovalo právní jistotu. Navržený zákon sice vychází z dílčího a podmíněného zachování věcného přezkumu proto, že i nadále uznává fiktivnost právnické osoby a tedy zvýšenou potřebu ochrany třetích stran, ale hlavní důvod je jinde. Tím je dosavadní pojetí obchodního zákoníku a paradigmatické pojetí nauky obchodního práva, kdy posun obchodního rejstříku (evidence) blíže k evidenčnímu náhledu je věcí komplexnější změny obchodního práva.

40. Z pohledu komparativního je třeba uvést, že ve státech Evropské unie mají některé státy právní úpravu obchodního rejstříku v samostatném zákoně navazujícím na občanský soudní řád, jiné mají úpravu v zákoníku obchodním a jiné v zákoníku občanském. Povolování zápisu do rejstříku je založeno rovněž zcela individuálně, a to jak na principu povolovacím, tak na principu registračním. Řízení je vedeno soudy, registrátory, správními úřady či patentovými úřady. Například v Nizozemí je obchodní rejstřík veden Obchodní komorou, která se v případě pochybnosti o legalitě požadovaného zápisu obrací na (kantonální) soud. V Německu obchodní rejstřík vede vždy místně příslušný rejstříkový soud podle sídla společnosti. Registraci provádí vyšší soudní úředník nebo soudce. Soudci jsou vyhrazeny například tyto úkony: první zápis, zápis změn stanov, které se nedotýkají pouze znění stanov, změny společenských smluv, výmaz z vymezených důvodů atd. Obchodní rejstřík je veden soudy elektronicky, významná je i role notářů při osvědčování skutečností souvisejících s procesy ve společnostech. Ve věcech squeeze-outu je minoritnímu akcionáři poskytnut specifický typ řízení, tzv. Spruchverfahren, který se sice zahajuje na návrh, ale povinnost tvrzení navrhovatele se omezuje na okolnosti zjiitelné ze zprávy představenstva, navrhovatel nemusí vyčíslit konkrétní výši apod. Ve Švýcarsku je obchodní rejstřík veden příslušným Úřadem obchodního rejstříku (Handelsregisteramt), každý švýcarský kanton má vlastní úřad, kde se místně příslušné společnosti registrují. V Rakousku je systém vedení obchodního rejstříku obdobný jako v Německu. Obchodní rejstřík vede příslušný zemský soud a tam, kde je veden obchodní rejstřík, je vždy zřízen i speciální soud pro obchodní spory. I zde některé úkony provádí vyšší soudní úředník, závažnější náležitosti soudci. Ve věci squeeze-outu je zajištěn specifickým procesním institutem přezkum přiměřeného vyrovnání v nesporném řízení, ve kterém soud postupuje z úřední povinnosti. Ve Francii a Španělsku vedou obchodní rejstřík relativně samostatní příslušníci svobodného povolání – registrátoři. Ve Velké Británii vede obchodní rejstřík státní úřad tzv. Companies House. Ve Švédsku vede obchodní rejstřík tzv. Bolagsverket, což je úřad registrace švédských společností, samostatně fungující od poloviny roku 2004 (oddělil se od úřadu pro patenty). Tato instituce není financována z veřejných zdrojů, a proto vybírá poplatky za svoje služby. Provádí v podstatě veškeré úkony související s vedením společností, jako je zápis, výmaz, příjem účetních uzávěrek, rozhodnutí o likvidaci apod. Ve Finsku vede obchodní rejstřík Národní úřad pro patenty a registraci Finska. Obchodní rejstřík je zde založen na principu publicity, přičemž ohlášení změny či nových údajů zasílají tomuto úřadu buď společnosti samy nebo soudy. Jak je patrné z uvedeného přehledu, obchodní rejstříky mohou být spravovány jak subjekty soudními, tak i jinými. Pokud tak z nejruznějších důvodů činí soudy, jde o výkon atypické, mimosoudní pravomoci.

41. Pokud jde o judikaturu ve věci rejstříkových soudů, Evropský soudní dvůr (dále jen „ESD“) se v několika svých rozhodnutích vyjádřil k jejich charakteru. Například ve věci HSB-Wohnbau GmbH (C-86/00) či ve věci Job Centre (C-111/94) se ESD odmítl zabývat předběžnými otázkami vznesenými ze strany Okresního soudu v Heidelbergu (SRN), neboť jej jako rejstříkový soud nepovažoval za soud ve smyslu čl. 234 Smlouvy o založení Evropského společenství s odůvodněním, že před ním není veden žádný spor, a označil ho za úřad, který na návrh rozhoduje o zápisu. ESD se rovněž odmítl zabývat otázkami položenými soudy členských států jednajícími jako správní, a ne soudní orgán – např. při řešení problematiky katastru nemovitostí (Doris Salzman, C-178/99) nebo při posuzování otázek vyvstalých ve sporu řešeném soukromým rozhodcem (Nordsee Deutsche Hochseefischerei GmbH v. Reederei Mond, C-102/81). Z uvedeného plyne, že ESD zápis do obchodního rejstříku stejně jako vklad do katastru nemovitostí nepovažuje za rozhodnutí řešící sporné otázky před nezávislým soudem, ale zápis považuje za rozhodnutí správní, které není ukončeno rozhodnutím, jež má charakter soudního rozhodnutí.

42. Normy Evropské unie upravují pouze samotný obchodní rejstřík, nikoli způsob jeho vedení, který ponechávají zcela na vnitrostátní úpravě. Obecně lze tedy říci, že bylo zcela na vůli zákonodárce, pro jakou právní úpravu se pro Českou republiku rozhodl i zda zachoval vedení rejstříku, byť ve formě převážně administrativních úkonů, na soudech. Ponechal-li pak český zákonodárce hmotněprávní úpravu v zákoníku obchodním a procesněprávní úpravu v o. s. ř. a zvolil-li pro zápis do rejstříku zavedení tzv. registračního principu, nelze tuto právní úpravu jako takovou považovat za protiústavní.

43. Řízení ve věcech obchodního rejstříku je zvláštním druhem nesporného řízení. Hmotná práva, která jsou předmětem takového řízení, upravují převážně ustanovení § 27 až 381 obchodního zákoní-

ku. Řízení ve věcech obchodního rejstříku je pak upraveno v § 200a a násl. o. s. ř. Obchodní rejstřík je veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje o podnikatelích, zahraničních osobách i dalších osobách, o nichž to stanoví zákon. Tento seznam obsahuje údaje, které jsou taxativně uvedeny v ustanovení § 35 obchodního zákoníku, jakož i další v zákoně stanovené údaje. Novelizace provedená zákonem č. 216/2005 Sb. přinesla zcela zásadní změnu ve způsobu zahájení řízení, ve způsobu vedení řízení a ve způsobu a obsahu rozhodování soudu. Došlo především ke zjednodušení vlastního řízení před soudem, a to upuštěním od věcného (materiálního) přezkumu návrhu na zahájení rejstříkového řízení. Přenesením části odpovědnosti za správnost zápisů na zapsané osoby byla oslabena úloha soudu jako garanta souladu zápisu s právním řádem, a to zavedením přezkumu pouze formálních předpokladů návrhu.

44. Podle právní úpravy uvedené v zákonu č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 80a odst. 1: „Notář sepíše na žádost notářský zápis o rozhodnutí orgánu právnické osoby, pokud zvláštní právní předpis pořízení takového notářského zápisu vyžaduje, nebo pokud je rozhodováno o skutečnostech zapisovaných do veřejných seznamů, i když zvláštní právní předpis pořízení takového notářského zápisu nevyžaduje.“. Podle ustanovení § 80e odst. 1 notářského řádu: „Zjistí-li notář v průběhu jednání orgánu právnické osoby, který přijímá rozhodnutí, o kterém má být pořízen notářský zápis, že nejsou splněny předpoklady pro přijetí rozhodnutí vyžadované právními předpisy nebo zakladatelskými dokumenty, poučí o tom předsedajícího a tuto skutečnost uvede do notářského zápisu. Totéž platí, pokud je obsah navrhovaného usnesení nebo přijatého usnesení v rozporu s právními předpisy nebo zakladatelskými dokumenty.“. Jak Ústavní soud zjistil z notářského zápisu ze dne 9. září 2005 sp. zn. NZ 214/2005, N 219/2005, čl. III odst. 2, který je založen ve spise Městského soudu v Praze pod sp. zn. Rg. B 1563, notář JUDr. J. K. v posuzovaném případě osvědčil, že při jednání valné hromady obchodní firmy Zkušebnictví, a. s., na kterém byl přítomen, byly splněny formality, ke kterým jsou společnost a její orgány povinny.

45. Je zřejmé, že přijetím napadeného ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., došlo k výraznému posílení odpovědnosti notářů, kteří garantují zákonnost jednání předcházejícího přijetí rozhodnutí orgánu právnické osoby. Notář sepisující notářský zápis, který má charakter veřejné listiny (§ 134 o. s. ř.), odpovídá za zákonnost jím ověřovaného právního úkonu a za jeho soulad se zakladatelskými dokumenty právnické osoby. Ustanovení § 200da o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., vymezuje okruhy případů, ve kterých soud povoluje zápis rozhodnutím a ve kterých povoluje zápis tak, že jej provede, a to tak, že stanoví, kdy se provádí zápis bez vydání rozhodnutí a kdy soud rozhodnutí o povolení zápisu vydá. Soud je tedy povinen vycházet z notářského zápisu, jeho hmotněprávní obsah v rejstříkovém řízení nepřezkoumává, pokud z jeho obsahu plyne, že zjištění hmotněprávních podmínek pro vznik, změnu nebo zánik zapisovaných skutečností učinil notář (§ 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb.), a to v případě, že navrhovatelem a jediným účastníkem řízení je podnikatel, kterého se zápis týká.

46. Problematikou rejstříkového řízení se Ústavní soud zabýval v řadě svých rozhodnutí. Například v usneseních ze dne 24. ledna 2000 sp. zn. III. ÚS 360/99 a ze dne 29. května 2001 sp. zn. II. ÚS 361/99 (ve Sbírce rozhodnutí Ústavního soudu nepublikována, dostupná na <http://nalus.usoud.cz>) Ústavní soud dospěl k závěru, že v rejstříkovém řízení se nerozhoduje o právech nebo povinnostech akcionářů, ale pouze o právech nebo povinnostech podnikatelského subjektu zapsaného či zapisovaného do obchodního rejstříku; akcionáři společnosti tak nejsou účastníky rejstříkového řízení.

47. Námitky navrhovatele směřují ve své podstatě ke skutečnosti, že podle dikce napadeného ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., je soud oprávněn pouze zaregistrovat skutečnosti uvedené v notářském zápisu, nikoliv je věcně zkoumat a o nich rozhodnout. Z odůvodnění podaného návrhu na zrušení ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., lze dovodit, že navrhovatel zcela subjektivně „nepřijal“ zavedený registrační princip a nadále z pozice „soudce“ setrvává na požadavku věcného přezkumu návrhu na zápis, včetně provedení hodnocení důkazů. Svou argumentací se navrhovatel ve skutečnosti snaží eliminovat či změnit dopady stávající právní úpravy dané problematiky, a staví tak Ústavní soud do role pozitivního záko-

nodárce, která mu však, jak vyplývá z čl. 87 Ústavy, který taxativně vymezuje jeho pravomoci, nenáleží.

48. K námitce navrhovatele, že je nezbytné respektovat závěry, ke kterým dospěl Evropský soud v rozsudku ze dne 21. října 2003 ve věci Kreditní a průmyslové banky proti České republice, Ústavní soud uvádí, že v daném případě se jednalo o zavedení nucené správy v bance na dobu od 30. září 1993 do 31. března 1994. Banka v době zavedení nucené správy nepřestala existovat a banku zastupoval nucený správce, který byl zapsán i do obchodního rejstříku. K tvrzenému porušení čl. 6 Úmluvy banka namítala, že neměla opravný prostředek ke správním rozhodnutím České národní banky zavést nucenou správu nebo k následným správním a soudním rozhodnutím. Evropský soud v citovaném rozsudku připomenul, že „... tam, kde (jako v posuzovaném případě) rozhodnutí přijatá správními orgány, které rozhodují o občanských právech a závazcích, sama nesplňují požadavky čl. 6 Úmluvy, je nezbytné, aby taková rozhodnutí podléhala následné kontrole soudního orgánu s plnou jurisdikcí, který poskytuje záruku ochrany tohoto článku (viz např. *Albert a Le Compte proti Belgii*, 1983, *Ortenberg proti Rakousku*, 1994, *Bryan proti Spojenému Království*, 1995)“. Podstatou v dané věci byla neexistence účinného opravného prostředku proti rozhodnutí správního orgánu o zavedení nucené správy. V projednávaném případě se oproti rozhodnutí ve věci Kreditní a průmyslové banky jedná o zcela jiný případ, který nelze na danou věc aplikovat. V případě řízení ve věcech obchodního rejstříku, konkrétně v případě podání návrhu a aplikace napadeného ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., soud provede posouzení návrhu z hlediska formálních předpokladů. Neshledá-li překážky k rozhodnutí ve věci, provede zápis do rejstříku bez vydání rozhodnutí. V rejstříkovém řízení se z hlediska hmotného práva notářský zápis jako veřejná listina totiž nepřezkoumává (§ 134 o. s. ř.), pokud z jeho obsahu plyne, že zjištění hmotněprávních podmínek pro vznik, změnu nebo zánik zapisovaných skutečností učinil notář (§ 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb.). Provedení zápisu nelze tedy za rozhodnutí označit, je pouze úkonem soudu (§ 36 a násl. o. s. ř.). Z povahy tohoto úkonu soudu plyne, že proti němu není přípustný opravný prostředek (není tu žádný výrok, se kterým by mohl účastník řízení nesouhlasit). Věc Kreditní a průmyslové banky proti České republice na posuzovanou věc tedy nedopadá a odkaz na ni nepovažuje Ústavní soud za případný.

49. V doplnění návrhu ze dne 8. ledna 2007 navrhovatel odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 25. března 2003 sp. zn. IV. ÚS 720/01 (ve Sbírce rozhodnutí nepublikováno, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>), ve kterém Ústavní soud podle názoru navrhovatele nepochybně považoval možnost posouzení platnosti usnesení valné hromady v rejstříkovém řízení za jednu z procesních záruk. K tomu Ústavní soud uvádí, že v daném případě se jednalo o spor na určení neplatnosti usnesení valné hromady o převodu jmění na „hlavního akcionáře“. Stěžovatelé byli v řízení ve věcech obchodního rejstříku vyloučeni (§ 200c o. s. ř., ve znění před novelou provedenou zákonem č. 216/2005 Sb.), a tím dle svého tvrzení byli i fakticky vyloučeni z nalézacího řízení, neboť jejich odpůrce výmazem z obchodního rejstříku zanikl. Ústavní soud v daném případě dospěl k závěru, že rozhodnutí rejstříkového soudu nelze považovat za jiný zásah orgánu veřejné moci ve smyslu čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy do práv stěžovatelů, a uvedl, že: „Podání žaloby na neplatnost usnesení valné hromady není bez dalšího automaticky důvodem pro přerušení řízení, ale je na rejstříkovém soudu, resp. dle tehdy platné právní úpravy bylo, aby uvážil, zda s ohledem na důvody, pro které je neplatnost usnesení namítána, bylo namístež řízení přerušit. Soudem zvolený postup tak byl v souladu s platnou právní úpravou, odpovídal smyslu a účelu další související právní úpravy týkající se přeměny obchodních společností, jejímž cílem je bez průtahů umožnit zápis těchto změn, ke kterým dochází na smluvním základě jejich společníků, a to s ohledem na to, že proces přeměny společnosti, který je závažným zásahem do existence společnosti, je od určitého okamžiku s ohledem na jeho právní, ekonomické a technické aspekty procesem těžko zvrátitelným. Uvedenému nasvědčuje ustanovení § 131 odst. 4 a konečně i § 220h obchodního zákoníku, kdy od okamžiku zápisu do obchodního rejstříku je považován vzniklý stav za nezvratný, a to i se zřetelem na zájmy třetích osob, které jsou upřednostňovány před zájmy vlastních akcionářů. Právě s ohledem na tuto právní úpravu Ústavní soud nesdílí ani názor stěžovatelů, že z ustanovení § 131 odst. 8 obchodního zákoníku vyplývá stěžovateli v obecné rovině tvrzená nutná posloupnost nejdříve řízení sporného a teprve nato řízení nesporného. Ústavní soud neshledává, že by se v případě převodu jmění na jediného akcionáře ve vazbě na jeho zápis do obchodního rejstříku a možnosti sporného řízení ohledně neplatnosti usnesení valné hromady jednalo o situaci natolik od-

lišnou od jiných přeměn společnosti, že by v tomto případě měl zaujmout jiné stanovisko než ve svých předchozích rozhodnutích týkajících se totožné problematiky, neboť i v ostatních případech platí, že od okamžiku zápisu společnosti do obchodního rejstříku soud nevysloví neplatnost usnesení valné hromady, i kdyby ji shledal.“.

50. Ústavní soud v citovaném usnesení sp. zn. IV. ÚS 720/01 dále konstatoval, že: »Právo na soudní a jinou právní ochranu zaručuje každému, aby se mohl svého práva domáhat stanoveným postupem u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu. Nelze tudíž považovat za porušení nebo omezení citovaného práva na soudní ochranu případ, kdy podle právní úpravy akcionáři akciové společnosti nejsou účastníky rejstříkového řízení, za situace, kdy právo na soudní a jinou právní ochranu jim není odepřeno právě s ohledem na ustanovení § 131 ve spojení s ustanoveními § 220h, 220k, 220l a 220p obchodního zákoníku. Akcionáři akciové společnosti se tedy mohou svých práv domáhat u nestranného a nezávislého soudu jiným způsobem, než účastenstvím v rejstříkovém řízení (včetně možnosti uplatnit výhrady proti tomuto jinému řízení následně i u Ústavního soudu). Dle názoru Ústavního soudu rozhodnutím rejstříkového soudu nedošlo k neústavnímu omezení vlastnického práva stěžovatelů coby akcionářů, neboť možnosti právní ochrany jejich majetkových práv spojených s vlastnictvím akcií jim zůstaly přiměřeně zachovány, nehledě k tomu, že samotné vlastnictví akcií nezaručuje akcionářům neměnné postavení ani absolutní rovnost akcionářů, neboť rozsah akcionářských práv je odvozen od počtu akcií shodné nominální hodnoty a z povahy podstaty akciové společnosti vyplývá možnost „rizika“ změn postavení jejich společníků, zejména minoritních akcionářů. Ústavní soud má tak za to, že takto konstruovaná právní úprava, tj. nemožnost účasti akcionáře v rejstříkovém řízení s poukazem na uvedené ostatní možnosti uplatňování jeho práv v odlišných samostatných řízeních, má z pohledu proporcionality v konkurenci stojících vlastnických a od nich posléze odvozených dalších práv většinových a menšinových akcionářů, jakož i jejich z povahy věci plynoucích odlišných zájmů své ústavně akceptovatelné odůvodnění. Jinými slovy, lze v tomto směru v naznačených souvislostech konstatovat *mutatis mutandis* závěry vyjádřené v usnesení ve věci sp. zn. IV. ÚS 324/97 (Sbírka rozhodnutí, svazek 10, usnesení č. 8, str. 363), dle jehož *rationis decidendi* „pokud je někdo vlastníkem akcií o určité jmenovité hodnotě, nese toto jeho postavení určité riziko spočívající v možném omezení či zasahování do vlastnického práva. Opatření, která k tomuto stavu směřují, však musí vést ke spravedlivé rovnováze mezi požadavky obecného zájmu a imperativy na ochranu základních práv jednotlivce. Musí tedy existovat rozumný vztah proporcionality mezi použitými prostředky a sledovaným účelem (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Mellachen a spol., 1989, A-169).“«. Ústavní soud konstatuje, že od závěrů uvedených v citovaném usnesení se nemá důvodu odchýlit ani v posuzovaném případě, i když u obou případů se jedná o poněkud odlišný právní základ. Oba návrhy však spojuje snaha navrhovatelů řešit v rámci rejstříkového řízení svá hmotná práva upravená obchodním zákoníkem.

51. Navrhovatel v doplnění návrhu ze dne 8. ledna 2007 rovněž uvedl, že faktor spravedlivého procesu je podmínkou posuzování proporcionality při zásazích do práva pokojného užívání majetku, a proto nelze od sebe odtrhnout hmotněprávní a procesněprávní aspekty práva výkupu. Podle názoru navrhovatele posouzení platnosti usnesení valné hromady v rejstříkovém řízení má svůj jedinečný význam a je jedinou stávající (a efektivní, i když polovičatou) možností přezkoumání opatření, v jehož důsledku dochází k zásahu do vlastnického práva. K tomu Ústavní soud uvádí, že z uvedeného tvrzení navrhovatele zcela nepochybně vyplývá, že i sám navrhovatel je si vědom skutečnosti, že samotná změna příslušných ustanovení upravujících postup rejstříkového soudu při zápisu změny do obchodního rejstříku tak, že by byl zakotven povinný soudní přezkum zapisovaných skutečností, není schopna odstranit navrhovatelem tvrzené nedostatky úpravy zakotvené v ustanoveních § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 216/2005 Sb. Z uvedeného lze dovodit, že navrhovateli jde zcela evidentně pod záminkou tvrzené neústavnosti napadeného ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., bez ohledu na jeho provázanost s hmotněprávní úpravou obsaženou v obchodním zákoníku, o změnu ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., upravujících právo výkupu účastnických cenných papírů. Ústavní soud proto považuje tvrzení navrhovatele o neústavnosti napadeného ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., jenom proto, že hmotněprávní úprava výkupu účastnických cenných papírů se mu jeví jako protiústavní, za zavádějící. Řízení ve věcech zápisu do obchodního rejstříku není podle názoru Ústavního soudu vhodným ani dostatečným nástrojem schopným ochránit tvrzená zasažená práva

akcionářů. Ústavní soud již ve svém usnesení ze dne 18. května 1999 sp. zn. I. ÚS 185/98 (Sbírka rozhodnutí, svazek č. 14, usnesení č. 35, str. 331) uvedl, že v řízení před rejstříkovým soudem se nerozhoduje o právech nebo povinnostech akcionářů, ale pouze o právech nebo povinnostech podnikatelského subjektu zapsaného či zapisovaného do obchodního rejstříku. Pro případ, že by práva akcionářů mohla být dotčena nezákonností rozhodnutí, na jehož základě k příslušnému zápisu do obchodního rejstříku dochází, poskytuje zákon ochranu těmto právům tam, kde to považuje za potřebné, jiným způsobem.

52. Z textu ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., jednoznačně vyplývá, že po přijetí napadeného ustanovení soudy v zákonem stanovených případech již nepřezkoumávají hmotněprávní předpoklady návrhů na zápis, ale pouze předpoklady formální, přesně definované zákonem, a jde tak o činnost převážně registrační. K celé věci považuje Ústavní soud za nezbytné uvést, že dle stávající právní úpravy subjekty podávající návrh na zápis do rejstříku (dále jen „účastníci“) platí notáři odměnu za sepsání notářského zápisu (vyhláška č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví, ve znění pozdějších předpisů). Rovněž mají uloženu povinnost zaplatit i příslušný soudní poplatek za návrh na zahájení řízení ve věcech obchodního rejstříku (zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů). Jedná se tak o placené úkony, bez jejichž splnění nemůže být zápis do rejstříku proveden. Účastníci pak legitimně očekávají, že pokud jsou splněny všechny zákonem stanovené podmínky k provedení zápisu, včetně připojení příslušného notářského zápisu osvědčujícího soulad usnesení valné hromady s příslušnými právními předpisy, nelze mít pochyb, že stanovené podmínky k provedení zápisu byly splněny a zápis do rejstříku může být proveden.

53. Ke standardním právním nástrojům jak evropských ústavních soudů, tak soudů mezinárodních, resp. nadnárodních (srov. četná rozhodnutí Evropského soudu i ESD) patří test proporcionality, který soudy používají mj. při posuzování střetu veřejného zájmu s individuálními právy či svobodami. V nález ze dne 13. srpna 2002 sp. zn. Pl. ÚS 3/02 (Sbírka rozhodnutí, svazek 27, nález č. 105, str. 177, vyhlášen pod č. 405/2002 Sb.) Ústavní soud s odvoláním na preambuli a první článek Ústavy konstatoval, že v případech střetů základních práv či svobod s veřejným zájmem, resp. s jinými základními právy či svobodami je třeba posuzovat účel (cíl) takového zásahu ve vztahu k použitým prostředkům, přičemž měřítkem pro toto posouzení je zásada proporcionality (přiměřenosti v širším smyslu), jež může být také nazývána zákazem nadměrnosti zásahů do práv a svobod. Tato obecná zásada zahrnuje tři kritéria posuzování přípustnosti zásahu. Prvním z nich je princip způsobilosti naplnění účelu (nebo také vhodnosti), dle něhož musí být příslušné opatření vůbec schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je ochrana jiného základního práva nebo veřejného statku. Dále se pak jedná o kritérium potřebnosti, dle něhož je povoleno použití pouze nejšetnějšího – ve vztahu k dotčeným základním právům a svobodám – z více možných prostředků. Třetím kritériem je princip přiměřenosti (v užším smyslu), dle kterého újma na základním právu nesmí být nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli, tj. opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmějí, jde-li o kolizi základního práva či svobody s veřejným zájmem, svými negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních.

54. Ústavní soud má za to, že provedení zápisu do rejstříku bez vydání rozhodnutí za předpokladu, že zapisované skutečnosti mají podklad v připojeném notářském zápisu, a za předpokladu, že účastníkem řízení je pouze podnikatel a že provedení takového zápisu navrhl, je, jak vyplývá z již citované obecné části důvodové zprávy k návrhu zákona č. 216/2005 Sb., jistě legitimním cílem, neboť základem navrhované novely byla právě celková transformace hmotněprávní a procesněprávní úpravy obchodního rejstříku a důsledkem přijetí novely mělo být zrychlení procesu zápisu do obchodního rejstříku, eliminace případných dalších řízení a celkové zlepšení prostředí pro podnikání českých i zahraničních osob, a tím i lepší naplnění práv zaručených Listinou. Provedení přímého zápisu v rámci registračního principu dostojí i nárokům kritéria způsobilosti naplnění účelu (nebo také vhodnosti), dle něhož musí být příslušné opatření vůbec schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je ochrana jiného základního práva nebo veřejného zájmu. Napadené ustanovení je způsobilé dostát nárokům čl. 36 odst. 2 Listiny a zajistit soudní ochranu právům, jež mohla být v souvislosti se zápisem do rejstříku dotčena. Tohoto cíle lze dosáhnout i bez soudního přezkumu, neboť povinná forma připo-

jeného notářského zápisu garantuje správnost skutečností do rejstříku zapisovaných. Cíl, který napadené ustanovení sleduje, se proto jeví jako legitimní.

55. Zkoumat je však dále třeba potřebnost zvoleného prostředku z pohledu jeho šetrnosti ve vztahu k základním právům, která jsou podle názoru navrhovatele porušena, tj. k právu na spravedlivý proces a k zásadě nezávislosti soudů. V této souvislosti Ústavní soud připomíná, že základním smyslem obchodního rejstříku je zajistit transparentnost podnikatelského života, zpřístupnit každému zájemci všechny údaje o obchodníkovi, které jsou důležité z hlediska jeho důvěryhodnosti, z hlediska jeho schopnosti a vůle plnit existující i budoucí závazky. Obchodní rejstřík směřuje především k evidenci osob vystupujících v obchodních vztazích. Evropská unie je přitom postavena na myšlence svobodné hospodářské soutěže a právního státu. V souladu s vyvíjející se právní úpravou i judikaturou v zemích Evropské unie je v souvislosti s vedením obchodního rejstříku viditelný posun k plnění jeho funkcí v pouhé evidenci podnikatelských subjektů, přičemž hmotněprávní přezkum by měl být opuštěn a rozhodující role by měla být přenesena na podnikatele, který by měl být s to formulovat takový návrh, který splní požadavky zákona. Ve světle výše uvedeného plně obстоjí i druhé měřítko principu proporcionality, to je potřebnost zvoleného prostředku.

56. Z hlediska třetího kritéria, tedy kritéria přiměřenosti (v užším smyslu), Ústavní soud neshledal, že by napadené ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., v porovnání s jinými opatřeními umožňujícími dosáhnout stejného cíle, neústavním postupem omezovalo právo navrhovatele či účastníků rejstříkového řízení na spravedlivý proces či bylo v rozporu se zásadou nezávislosti soudů. Zákonodárce měl samozřejmě prostor k úvaze, zda zakotví přímý zápis do obchodního rejstříku, a byl přitom povinen dbát na to, aby zvolený postup byl založen na objektivních a rozumných důvodech (legitimní cíl zákonodárce) a aby mezi tímto cílem a prostředky k jeho dosažení (právní výhody) existoval vztah přiměřenosti. Ústavní soud uznává, že rekodifikace občanského soudního řádu zákonem č. 216/2005 Sb. znamenala podstatné změny v pojetí vedení obchodního rejstříku, tyto změny ve vztahu k napadenému ustanovení však nejsou v žádném případě v rozporu s přiměřeností použitých prostředků. Podle ustálené judikatury Evropského soudu není smyslem čl. 6 odst. 1 Úmluvy vytvořit nová hmotná práva postrádající zákonný podklad v daném státě, nýbrž poskytnout procesní ochranu právům přiznaným vnitrostátním právem, přičemž tento článek sám o sobě nezajišťuje právům a závazkům zajišťovaným právním řádem smluvních států žádný konkrétní věcný obsah.

57. Ústavní soud nezjistil, že by ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., princip proporcionality ve vztahu ke všem třem posuzovaným komponentům porušovalo ani že by v důsledku jeho aplikace došlo ke zneužití práva chráněného ústavním pořádkem.

58. Pokud se týká tvrzení navrhovatele o porušení principu nezávislosti soudní moci napadeným ustanovením § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., Ústavní soud konstatuje, že princip nezávislosti soudů je jedním ze stěžejních ústavních principů. V České republice moc soudní vykonávají jménem republiky nezávislé soudy, a to podle výslovného znění čl. 81 Ústavy. V čl. 82 odst. 1 Ústava dále zaručuje nezávislost a nestrannost soudců při výkonu soudcovských mandátů. Základní zásady soudního řízení jsou pak upraveny Ústavou a Listinou, které ve svých ustanoveních vymezují pravomoc soudní moci (viz čl. 4 a 81 až 96 Ústavy) a minimální standardy dodržování základních práv a svobod účastníků soudních řízení, včetně ústavního práva každého na soudní a jinou právní úpravu a na spravedlivý proces (viz čl. 36 až 40 Listiny). Všichni účastníci soudního řízení mají před soudem rovná práva (viz čl. 96 odst. 1 Ústavy), a to bez ohledu na jejich formu a postavení ve společnosti. Nezávislost rozhodování obecných soudů se pak uskutečňuje v ústavním a zákonném procesněprávním a hmotněprávním rámci. Procesněprávní rámec představují především principy řádného a spravedlivého procesu, jak vyplývají z čl. 36 Listiny, z čl. 6 odst. 1 Úmluvy, jakož i z čl. 1 Ústavy. Právo na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 Listiny je pak výrazem jedné ze stěžejních zásad, na nichž spočívá demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy). Ochrana těchto práv je ústavně svěřena především obecným soudům (čl. 90 Ústavy), které při výkonu své jurisdikční pravomoci jsou vázány zákonem (čl. 95 odst. 1 Ústavy), a to jak v oblasti hmotného, tak i procesního práva, jehož předpisy (pro úsilí o ochranu práva) vymezují stanovený postup, jímž je vázán nejen účastník soudního řízení, ale i obecný soud sám. Aplikace těchto

procesních předpisů obecnými soudy, případně jejich výklad jako formální (procesní) předpoklad zákonnosti jejich rozhodnutí, musí proto být vždy s ústavními principy ve shodě.

59. Skutečnost, že soud zkoumá podmínky pro provedení zápisu pouze z formálního hlediska, není v rozporu se zásadou nezávislosti soudů (čl. 81 a čl. 82 odst. 1 Ústavy) ani neznamená porušení práva na spravedlivý proces podle čl. 36 Listiny. Listina poskytuje soudní (procesní) ochranu pouze tomu právu, které účastníkům právní řád (hmotné právo) garantuje. Smyslem tohoto ustanovení je tedy poskytnout právo na spravedlivý proces k uplatnění svého práva, tedy práva, které zákonodárce účastníkům jako subjektivní právo zaručuje. Podle ustálené judikatury Ústavního soudu by k porušení práva na spravedlivý proces podle čl. 36 Listiny došlo tehdy, pokud by byla komukoli upřena možnost domáhat se svého práva u nezávislého a nestranného soudu. Ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy by pak k porušení práva na spravedlivý proces došlo, pokud by bylo porušeno právo projednat záležitost účastníka řízení spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě. Ústavní soud nedospěl k závěru, že by napadené ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., znamenalo porušení takto prohlášeného práva na spravedlivý proces, které zaručuje každému zákonné a ústavnímu pořádku odpovídající posouzení jeho práva, a to za plného respektování ustanovení § 95 odst. 1 Ústavy, podle kterého je soudce při rozhodování vázán zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu.

60. Ústavní soud je názoru, že napadené ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., není ani v rozporu s požadavkem tzv. plné soudní jurisdikce tak, jak tvrdí navrhovatel. Ochrana podnikatelů proti nežádoucím zápisům do obchodního rejstříku je totiž upravena pro případ fikce zápisu v ustanovení § 200db odst. 4 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., podle jehož dikce se podnikatel a osoby, které se podle zvláštního předpisu zapisují do rejstříku v rámci zápisu podnikatele, mohou do jednoho měsíce od zápisu návrhem domáhat u rejstříkového soudu výmazu nebo změny dotčeného zápisu.

61. Navrhovatel svůj návrh na zrušení ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., odůvodnil tvrzením, že napadené ustanovení občanského soudního řádu je podle jeho názoru v rozporu s právem na spravedlivý proces a v rozporu se zásadou nezávislosti soudů zakotvenou v čl. 81 a čl. 82 odst. 1 Ústavy. Ústavní soud rozpor napadeného ustanovení s ústavním pořádkem neshledal. Nad rámec argumentace navrhovatele se pak Ústavní soud zabýval tím, zda předmětná právní úprava ústavně nekonformním způsobem nezasahuje do vlastnických práv, a dospěl k závěru, že minoritní i majoritní vlastníci mají k dispozici prostředky právní ochrany garantované hmotněprávními ustanoveními obchodního zákoníku (ustanovení § 183k odst. 1 obchodního zákoníku), a tudíž vlastnická práva vlastníků účastnických cenných papírů nejsou dotčena. K ochraně vlastnického práva v souvislosti s aplikací ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku se pak Ústavní soud podrobně vyjádřil v již citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 56/05 (viz výše).

62. Pokud napadené ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., ukládá soudu při splnění zákonem stanovených podmínek provedení zápisu do obchodního rejstříku v rámci nesporného řízení a Ústavní soud neshledal v souvislosti s aplikací tohoto ustanovení jeho rozpor s ústavním pořádkem, nelze ve světle výše uvedeného než uzavřít, že nejsou dány důvody pro zrušení napadeného ustanovení.

63. Ústavní soud proto návrh za zrušení ustanovení § 183i až 183n obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 216/2005 Sb., podle ustanovení § 43 odst. 2 písm. b) ve spojení s ustanovením § 43 odst. 1 písm. c) zákona o Ústavním soudu odmítl jako návrh podaný někým zjevně neoprávněným a návrh na zrušení ustanovení § 200da odst. 3 o. s. ř., ve znění zákona č. 216/2005 Sb., nyní ustanovení § 200da odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle ustanovení § 70 odst. 2 zákona o Ústavním soudu zamítl.

Předseda Ústavního soudu:
JUDr. Rychetský v. r.

63**SDĚLENÍ****Ministerstva vnitra**

ze dne 23. února 2009

o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

Ministr vnitra podle § 58 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhláší na den 27. června 2009 nové volby do zastupitelstva obce:

obec	okres	kraj
DRAHOŇŮV ÚJEZD	Rokycany	Plzeňský

Ministr:

MUDr. Mgr. Langer v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 287, fax: 974 816 871 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, fax: 519 321 417, e-mail: sbirky@moraviapress.cz. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku z předcházejícího roku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2009 činí 5 000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 516 205 175, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 207, objednávky-knihkupci – 516 205 207, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 319 045; **Chab: EFREX,** s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Příbíkova, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953, tel.: 312 248 323; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdík, Štursova 10, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3, Knihkupectví SEVT, a. s., Ostružnická 10; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Denisova 1; **Otrokovice:** Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEK, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** Typos, tiskařské závody s. r. o., Úslavská 2, EDICUM, Bačická 15, Technické normy, Na Roudné 5, Vydavatelství a naklad. Aleš Čeněk, nám. Českých bratří 8; **Praha 1:** NEOLUXOR, Na Poříčí 25, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17, PERIODIKA, Komornická 6; **Praha 8:** Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po-pá 7-12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz, DOVOZ TISKU SUWECO CZ, Klečákova 347; **Praha 10:** BMSS START, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Zátec:** Simona Novotná, Brázda-prodejna u pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšší v době od zaevdování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. číslo 516 205 207. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.